

Gemenii

Mihai Eminescu

O candelă subțire sub bolta cea înaltă
Lumină peste regii cei dacici laolaltă,
Cari tăiați în marmură cu steme și hlamide
Se înșirau în sală sub negrele firide,
Iar colo-n fruntea sălii e-un tron acoperit
C-un negru văl de jale, căci Sarmis a murit.
Iar chipu-i - cel din urmă în lungul șir de regi -
Sub vălu-i ca pe-o umbră, abia îl înțelegi.
Deodată crâscă fierul în dosu-unei firide.
A unei tainiți scunde intrare se deschide,
De sub o mantă lungă se-ntinde o albă mâna,
Ce ține o făclie aprinsă de rășină,
Care îi bate-n față și-i luminează chipul...
Pe-un stâlp tăiat, orologiu își picură nisipul.
Brigbelu ce cu Sarmis e frate mic de-a gemeni -
Ca umbra cu ființă sunt amândoi asemenei -
Încet înaintează, făclia și-o ridică
Ş-urechea ațiind-o el asculta: „Nimica!
Un ceas mai am, și iată că voi ajunge-n fine
Atât de sus în lumea creată pentru bine.
Creată pentru bine ne spun cărțile vechi,
De mii de ani ne sună legenda în urechi...
Și am văzut virtutea găsind a ei răsplătă,
Ce nu numai de oameni - de zei e invidiată,
Răsplătă prea frumoasă: un giulgi și patru scânduri.
De când văzui aceasta, am stat mereu pe gânduri:
Să-mi stâmpără lăcomia? Pe lângă dulci izvoare
Să trec murind de sete pentru-o aşa comoară?

Pe când c-un om în lanțuri - de-i frate chiar, ce-mi pasă
Dacă-l împing în laturi? - O cale luminoasă
Înainte-mi se deschide? L-am dat deci la o parte,
De-ale virtuții bunuri să aibă singur parte.
Ei! Lumea-i împărtită în proști și în şireți,
Iar patimilor rele viclenii le dau preț.
Sămânța roditoare se cade ca să semenă.
Ca să fii domn, se cade să-i iezi adânc pe oameni.
Voiești ca să se-nchine cu toți l-a tale oase,
Atunci învie într-înșii pornirea dușmănoasă,
Invidia și ura botează-le virtuți,
Numește-erou pe-un gâde ca fierul să-i ascuți,
Pe cel viclean și neted numește-l înțelept,
Nebun zi-i celui nobil și simplu celui drept,

POEZII ONLINE

Din patimi a mulțimii fă scară la mărire
Și te-or urma cu toții în vecinică orbire.
Cu laude mângâie deșertăciunea lor,
Din roiuri risipite vei face un popor
Și sigur fii la rele de-a pururea urma-va,
Cu sânge și cenușă pământul presura-va...
Ferește-te de una, să te păzească ceriul,
Să nu te-mpinge un demon a spune adevărul.
A spune: că nu-s vrednici decât de-adânc dispreț,
Că pentru-o vorbă goală jertfești a lor vieți,
Că-n tine nici îți pasă măcar de-ale lor păsuri,
Că cu a lor micime de suflet tu îi măsuri,
Că lauda, cu care i-ncarci e o ocară,
Că tot ce e ca dânsii e vrednic ca să piară.”

Deodată iar ascultă... se umflă a lui nări,
Aude glasuri multe și pași urcând pe scări,
Iar ușa de la mijloc dă aripile-n laturi,
De intră voievozii de țări și de olaturi,
În fruntea lor c-un preot bătrân... Iară moșneagul,
Cu laurul vecinic verde în păru-i alb, toagul
De aur și-l ridică: „Brigbelu, iată ora
Că-n numele mulțimii și-n fața tuturora,
Venii să chem de trei ori pe rege-n gura mare
Și dacă nici acumă din umbră-i nu răsare,
Să-ți oferim coroana, căci legea ne prescrie
Ca peste-un an nici tronul deșert să nu rămână,
Nici văduvă coroana de câmpla cuvenită”.

Pe un tripod s-aduce cățuia aurită.
Cu făclii stinse-n mâna-n genunche cad oștenii,
Iar preotul aprinde un vraf de mirodenii.
De fumul lor albastru se împle bolta naltă,
S-acopere mulțimea, iar flăcările saltă,
Toti în genunchi cu groază ascultă în tăcere
Iar preotul începe cu glas plin de durere:
„În numele Celuia, al cărui vecinic nume
De a-l rosti nu-i vrednic un muritor pe lume,
Când limba-i neclintită la cumpenele vremii,
Toiagul meu s-atinge încet de vârful stemei
Regești, și pentru dânsa te chem – dacă trăiești
O, Sarmis, Sarmis, Sarmis! răsari de unde ești.”
Pe ochi ținând o mâna făcliile-și întind,
La sfântul foc din mijloc cu toți și le-aprind.
Prin arcurile nalte trecu un jalnic vaier,
Iar brațele ridică făcliile în aer.
Iar preotul smuncește c-o mâna pânza fină
Ce-acopere statua de marmură senină

POEZII ONLINE

Și țesătura neagră de-un fin și ginggaș tort
Lăsând să cadă-n flăcări, șoptește-adânc: - E mort!
Brigbelu se repede-n fereastră și privește.
O mare de lumină pe-o clipă îl orbește,
El vede mii de facile lucind și mii de sulițe,
Mulțimea și ostașii se-mping vuind pe ulițe,
Iar negre tac deasupra a capiștilor bolți
Ș-ale cetății ziduri c-un turn la orice colț.

S-a strecurat mulțimea și sala-i iar pustie.
Prin ea Brigbelu singur îmbla ca o stafie...
Adânc fugiră ochii în cap, pierit e chipul,
Orologiul în uitare demult și-a scurs nisipul,
Când iată o femeie mai albă ca omătul,

Ieșind încet din umbră, o-întoarce de-a îndărătul,
Privește cum din discul de aur iese fum
Și zice rar și rece: - Ești mulțămit acum?
Atuncea el tresare și ochii învârtește.
Cum sta înainte-i naltă, privind o mistuiește:
„O, vino mai aproape, aproape l-al meu piept,
Odor cu păr de aur și ochiul înțelept.
Ca zece morți deodată durerile iubiri-s,
Cu acele morți în suflet eu te iubesc, Tomiris.”
„Dar lasă-mă - ea strigă. - Ce galben ești la față,
Suflarea ta mă arde și ochiul tău mă-ngheată.
Ce mă privești atâtă? A ta căutătură
Mă doare, cum mă doare suflarea ta din gură.
Ce ochi urât de negru! Cum e de stins și mort!
Închide-l, ah, închide-l - privirea ta n-o port...”
„Dar, mă iubești, Tomiris - tu mă iubești atât,
Precum pe al meu frate nicicând nu l-ai iubit.”
„Da, simt că în puterea ta sunt, că tu mi-ești domn
Și te urmez ca umbra, dar te urmez ca-n somn.
Simt că l-a ta privire voințele-mi sunt sterpe,
M-atragi precum m-atrage un rece ochi de șarpe,
Fugi, fugi în lumea largă! Mă faci să-nnebunesc,
Căci te urmez și totuși din suflet te urăsc”.

El o cuprinde... Fața ei albă atuncea pieră
Și gura ei se strânge de-o stranie durere.
Ea ar tipă și glasul în gât i se îngaimă.
Ea îl sorbea cu ochii, deși murea de spaimă...
Și cum stau mâñă-n mâñă... tresar, tot mai aproape
Se strâng și peste ochii-i își lasă-a ei pleoape.
Din tainiță adâncă părea c-aud un vaier.
Deasupra ei Brigbelu, nălțând făclia-n aer,
Îi zise: „O, iubito, din nou și se năzare.”

POEZII ONLINE

Iar ea mereu ascultă, și-aude i se pare:
„Se clatin visătorii copaci de chiparos
Cu ramurile negre uitându-se în jos,
Iar tei cu umbra lată cu flori până în pământ
Spre marea-ntunecată se scutură de vânt!”